

ספרים:

1. מרקוס קלינברג ומיכאל ספרד **המרגל האחרון** (2007).
2. שאול אריאלי ומיכאל ספרד **חומה ומחדל: גדר ההפרדה - ביטחון או חמדנות?** (2008).
3. **משפטי הסרבנים: התובע הצבאי נגד חגי מטר, מתן קמינר, נעם בהט, שמרי צמרת, אדם מאור; התובע הצבאי נגד יונתן בן ארצי** (דב חנין מיכאל ספרד, שרון רוטברד עורכים, 2004).
4. מיכאל ספרד **החומה והשער, ישראל פלסטיין והמאבק המשפטי לזכויות אדם** (2018).
5. Orna Ben Naftali, Michael Sfard and Hedi Vitetrbo **The ABC of the OPT** (2018).

מאמרים:

1. Michael Sfard, The Price of Internal Legal Opposition to Human Rights Abuses, 1 JOURNAL of HUMAN RIGHTS PRACTICE 37 (2009).
2. Michael Sfard, The human rights lawyer's existential dilemma, 38 ISRAEL LAW REVIEW 154 (2005).
3. Amir Paz-Fuchs and Michael Sfard, The Fallacies of Objections to Selective Conscientious Objection, 36 ISRAEL LAW REVIEW 111 (2002).
4. Michael Sfard, The High Court's Curse: On Individual Responsibility to Collective Punishment, Law on the Net: Human Rights – Judgment Reviews (Upcoming, February-March 2016) (*Hebrew*)
5. Michael Sfard, Ulysses and Sisyphus, 1 Law on the Net: Human Rights 83 (Spring 2013) (*Hebrew*)
6. Michael Sfard, Litigating International Law in the Local Courts: Between Legal Dilution and Judicial Separatism, 9 Hamishpat 161 (Israeli College of Management, 2004).(*Hebrew*)
7. Michael Sfard, The Israeli Policy of Assassinations, A report published by the Israeli Committee Against Torture in Israel and Law – The Palestinian Society for Human Rights, June 2002(*English and Hebrew*)
8. Michael Sfard, “Focused Prevention” Undermines the Judicial Process, 29 “Orech-Ha’Din” 50 (The Israeli Bar Association, May 2002). (*Hebrew*)

חלק מפרסומים פובליציסטיים בעיתונות:

1. **“פרקליטי הסיפוח והאפרטהייד”** הארץ Online 29.03.2018
2. **“הפרקליטות הפרטית של איילת שקד”** הארץ Online 19.11.2017
3. **“היעילות המסחררת של הפרקליטות”** הארץ Online 24.06.2017
4. **“אי עתירה לבג”ץ היא נטישה”** הארץ Online 16.02.2017

5. ["מדינת עמונה" הארץ Online 06.12.2016](#)
6. ["לא רק מותר אלא חובה לדבר בחו"ל" הארץ Online 24.10.2016](#)
7. ["הישויות הזרות מדברות מגרוננו" הארץ Online 05.06.2016](#)
8. ["יום אחד הכיבוש יסתיים" הארץ Online 21.01.2016](#)
9. ["שנת ה-49: הפאשיזציה גברה על הליברליות" הארץ Online 07.06.2015](#)
10. ["בלי יום אחד של חירות" הארץ Online 14.06.2014](#)
11. ["בשם אביר" הארץ Online 08.08.2011](#)
12. ["הצונאמי המשפטי בדרך" הארץ Online 29.04.2011 \(עודכן: 31.08.2011\)](#)
13. ["אם לא בג"ץ אז בריטניה" חקירה ראוויה של פשעי מלחמה בישראל יכולה לחסוך את התביעות בחו"ל הארץ Online 14.09.2005](#)
14. Jodi Rudoren, A Champion for the Displaced in Israel, *The New York Times* (27.7.2012) –פרסום עליו.
15. Michael Sfar, Israel's Human Rights Activists Aren't Traitors, *The New York Times* (5.1.2016).

פסקי דין מרכזיים:

[בג"ץ 7622/02 זונשיין נ' הפרקליט הצבאי הראשי \(2002\)](#) בית המשפט דחה את עתירתם של שמונה חיילי מילואים נגד החלטת הפרקליט הצבאי הראשי שלא לבטל את הרשעתם בדין משמעתי בגין סירוב לשרת בשטחים מטעמי חופש מצפון.

[בג"ץ 316/03 בכרי נ' המועצה לביקורת סרטים \(2003\)](#) העתירה נגד פסילת הסרט "גינין ג'נין" של מוחמד בכרי התקבלה, והוצא צו המבטל את פסילת ההקרנה ע"י מועצת הסרטים.

[בג"ץ 5757/04 יואב הס נ' האלוף דן חלוץ \(2005\)](#) בג"ץ דחה את העתירה שעסקה בהחלטה שלא להשעות את דן חלוץ מתפקידו כסגן הרמטכ"ל בעקבות התבטאויותיו, ונקבע כי ההחלטה שלא להשעות את חלוץ מתפקידו כל עוד לא הוכרעה הבקשה להעמידו לחקירה פלילית, היא החלטה שאינה חורגת ממתחם הסבירות.

[בג"ץ 7957/04 זהראן יונס מראעבה נ' ראש ממשלת ישראל \(2005\)](#) הרכב של תשעה שופטים קבע שיש להזיז את תוואי גדר ההפרדה בעקבות עתירה של חמישה כפרים במובלעת אלפי מנשה. בית המשפט קבע כי התוואי פוגע באופן לא מידתי בזכויותיהם של התושבים הפלסטינים בכפרים שנכלאו בתוך המובלעת ונותקו משטחי הגדה המערבית, ועל כן יש לפרק את הגדר באזור ולקבוע תוואי שפגיעתו בחיי התושבים פחותה.

[בג"ץ 769/02 הוועד הציבורי נגד העינויים בישראל נ' ממשלת ישראל \(2006\)](#) (בג"ץ הסיכולים הממוקדים) בית המשפט שדחה את העתירה נגד הסיכולים הממוקדים קבע כי כלליו ועקרונותיו של המשפט הבינלאומי ההומניטארי מתירים "פגיעה מונעת" בפעילי "ארגוני טרור" הלוקחים חלק ישיר בפעולות איבה רק בתנאים מסוימים, ועל כן יש לבחון את חוקיותה של כל פעולה לגופה, ואין לקבוע מראש ובאופן גורף כי פעולת הסיכול חוקית או בלתי חוקית.

[בג"ץ 8414/05 אחמד עיסא עבדאללה יאסין נ' ממשלת ישראל \(2007\)](#) עתירה נגד הקמת גדר הפרדה על אדמות בילעין. בג"ץ לא שוכנע כי מבחן המשנה השני של המידתיות מתקיים בתוואי הגדר באדמות בילעין. הוא לא שוכנע כי חיוני, מטעמים ביטחוניים-צבאיים, לשמור על התוואי הקיים שעובר בשטח נחות טופוגרפית באדמות בילעין וכי אין בנמצא חלופה ביטחונית ראויה להקמת הגדר לשם הגנה על תושבי מודיעין עילית והורה למדינה לבחון חלופה אחרת.

[בג"ץ 5817/08 עראמין ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה \(2011\)](#) עניינה של העתירה הינה דרישה לפתוח בחקירה בעקבות הריגת הילדה עביר עראמין מירייה של כדור גומי. בית המשפט דחה את עתירתם של הורי הילדה וקבע כי בהיעדר חקירה הולמת של האירוע, ההחלטה הסופית שלא להעמיד לדין את האחראים לירי אינה מותירה מקום להתערבות, בעיקר עקב הקושי לקיים חקירה מחודשת בחלוף כארבע שנים מפטירת הילדה.

[בג"ץ 8887/06 יוסף מוסא עבד א-ראזק אל-נאבות נ' שר הביטחון \(2011\)](#) עתירה של שלום עכשיו נגד מאחזים. בג"ץ קיבל עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה לקיים את החלטתה לפנות את מאחז מגרון ולקיים את צווי ההריסה והתיחום שהוצאו כנגדו בקובעו, כי הדין מחייב את המדינה שלא לנהוג בגרירת רגליים מתמשכת בנסיבות בהן עליה לפעול לאכיפת החוק, במיוחד כשהיא עצמה אינה חולקת על חובתה זו.

[בג"ץ 9961/03 המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר נ' ממשלת ישראל \(2011\)](#) בעתירה נגד משטר ההיתרים במרחב התפר קבע בית המשפט כי אין לבטל את משטר ההיתרים אך הכיר בעובדה שהקמת הגדר וסגירת מרחב התפר מהווה הכבדה על התושבים הפלסטינים ופגיעה בחופש התנועה שלהם.

[בג"ץ 8091/14 המוקד להגנת הפרט ואח' נ' שר הביטחון ואח' \(2014\)](#) עתירה נגד הריסות בתים עונשיות. בית המשפט בחן את השימוש בתקנה 119, וקבע כי הנימוק להריסה הוא הרתעתי ולא עונשי. הוא הגביל את השימוש בתקנה למקרים חמורים ביותר ובאופן מידתי וקבע כי בעתיד יש להידרש לעניין מידת ההרתעה שהריסת הבתים יוצרת בפועל, וכי המדינה תתבקש להציג ראיות ממשיות לקיומה של הרתעה כזאת.

[בג"ץ 9949/08 מרים חסן עבדאלקרים חמאד נ' שר הביטחון \(2014\)](#). עתירה לפינוי המאחז עמונה, שנבנה באופן בלתי חוקי ובלתי מורשה על אדמות פרטיות של פלסטינים מהכפר סילוואד שבגדה המערבית. בית המשפט קבע כי צווי ההריסה יבוצעו תוך שנתיים, המאחז פונה בפברואר 2017.

[בג"ץ 4220/12 סלימאן מוחמד אלעוקבי ז"ל נ' מ"י \(2015\)](#) ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי הדוחה תביעות של משפחות בדואיות לבעלות של חלקות בנגב וקובע כי יש לרשום את האדמות על שם המדינה. בפס"ד בית המשפט אימץ את עמדת המדינה לפיה נקבע רף הוכחה גבוה מאד להוכחת בעלותם של בדואים על קרקעות: או שיוכיח כי הקרקעות עובדו לפני שנת 1858, או נכנסה לתוקף פקודת הקרקעות העות'מנית, או שיראה כי הקרקע נרשמה במסגרת פקודת הקרקעות של המנדט הבריטי, בשנת 1921.

[בג"ץ 1971/15 מוניב רביע מוניב אלמסרי ואח' נ' הפרקליט הצבאי הראשי \(2017\)](#) בעתירה דרשו העותרים לפתוח בחקירה על פציעה קשה של מפגין לבנוני בגבול ישראל-לבנון בשנת 2011. העתירה נדחתה. בית המשפט ציין כי יש מקום לחרוג מן הכלל, לפיו התערבות בשיקול דעתו הרחב של הפצ"ר, בשאלת הפתיחה בחקירה פלילית, תעשה בצמצום ובמקרים חריגים בלבד, והמקרה הזה אינו נופל בגדר זה.

